

Брюксел, 1 февруари 2017 г.
(OR. en)

5478/17

Междуинституционално досие:
2012/0193(COD)

DROIPEN 6
JAI 54
GAF 5
FIN 31
CADREFIN 6
FISC 23
CODEC 76

БЕЛЕЖКА ПО ТОЧКИ А

От:	Председателството
До:	Съвета
№ предх. док.:	5434/17
Относно:	Предложение за директива относно защитата на финансовите интереси на Съюза по наказателноправен ред — Политическо споразумение

1. На 12 юли 2012 г. Комисията представи предложение¹ за директива относно защитата на финансовите интереси на Съюза по наказателноправен ред.
2. Целта на проекта за директива е да се установят необходимите мерки за гарантиране на ефективна, пропорционална и възпираща защита на финансовите интереси на Съюза по наказателноправен ред.
3. На 6 юни 2013 г. Съветът постигна съгласие по общ подход във връзка с проекта за директива², като по този начин даде на председателството мандат за водене на преговори, за да започне тристранни разговори с Европейския парламент.
4. На 16 април 2014 г. Европейският парламент прие позицията си по проекта за директива на първо четене³.

¹ Док. 12683/12.

² Док. 10729/13.

³ Док. 9024/14.

5. Вследствие на проведените между 2014 г. и 2016 г. седем тристранни срещи, на 30 ноември 2016 г. председателството и представителите на Европейския парламент, подпомагани от Комисията, постигнаха споразумение по цялостния компромисен текст, който се съдържа в приложението.
6. На съвместно заседание, проведено на 12 януари 2017 г., Комисията по бюджетен контрол (CONT) и Комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи (LIBE) на Европейския парламент гласуваха и одобриха текста на проекта за директива, изготвен след междуинституционалните преговори. Председателите на посочените комисии г-жа Inge Gräßle и г-н Claude Moraes изпратиха писмо до председателя на Комитета на постоянните представители, в което посочват, че ако този текст бъде представен официално на Европейския парламент като позиция на Съвета на първо четене по това законодателно предложение, те ще препоръчат на членовете на двете парламентарни комисии, а впоследствие и на пленарното заседание, позицията на Съвета на първо четене да бъде приета без изменения по време на второто четене в Европейския парламент, след проверка от юрист-лингвистите на двете институции.
7. На заседанието си от 25 януари 2017 г. Комитетът на постоянните представители препоръча на Съвета да постигне политическо споразумение по текста на директивата, поместен в приложението към настоящата бележка. Делегациите на Германия, Ирландия, Кипър, Малта, Полша и Унгария заявиха, че не подкрепят настоящия компромисен текст.
8. Ето защо Съветът се приканва да постигне политическо споразумение по текста на директивата, изложен в приложението към настоящата бележка.

Предложение за

ДИРЕКТИВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

**относно борбата с измамите, засягащи финансовите интереси на Съюза, по
наказателноправен ред**

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 83, параграф 2 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта за законодателен акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейската сметна палата⁴,

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

- (1) Защитата на финансовите интереси на Съюза се отнася не само до управлението на бюджетните кредити, а обхваща и всички мерки, които се отразяват неблагоприятно или има риск да се отразят неблагоприятно върху активите на Съюза и върху тези на държавите членки, доколкото те са свързани с политиките на Съюза.

⁴ ОВ С, , стр. .

- (2) Конвенцията за защита на финансовите интереси на Европейските общности от 26 юли 1995 г.⁵ заедно с протоколите към нея от 27 септември 1996 г.⁶, 29 ноември 1996 г.⁷ и 19 юни 1997 г.⁸ („Конвенцията“), установява минимални правила относно определянето на престъпления и санкции в областта на измамите, засягащи финансовите интереси на Съюза. Конвенцията беше изготвена от държавите членки, които отбелязаха, че в много случаи измамите, засягащи приходите и разходите на Съюза, не са ограничени до отделна държава и често се извършват от мрежи на организираната престъпност. Въз основа на това още в текста на тази конвенция беше признато, че защитата на финансовите интереси на Съюза изисква наказателно преследване на измамното поведение, накърняващо тези интереси. Успоредно с това беше приет Регламент (ЕО, Евратом) № 2988/95 на Съвета⁹. С този регламент се установяват общи правила относно единните проверки и административните мерки и санкции, отнасящи се до нередности по отношение на правото на Съюза, като същевременно са включени позовавания на секторните правила в тази област, измамните действия, както са определени в Конвенцията, и прилагането на материалното и процесуалното наказателно право на държавите членки.
- (3) За да се гарантира прилагането на политиката на Съюза в областта на защитата на финансовите интереси на Съюза, която беше предмет на мерки за хармонизиране като Регламент (ЕО, Евратом) № 2988/95 на Съвета, е от съществено значение да продължи процесът на сближаване на наказателното право на държавите членки, като се допълни защитата, предоставяна от административното и гражданското право в тази област за най-тежките видове поведение, свързано с измама, и същевременно се избягва наличието на непоследователност както в рамките на тези области на правото, така и между тях.

⁵ ОВ С 316, 27.11.1995 г., стр. 48.

⁶ ОВ С 313, 23.10.1996 г., стр. 1.

⁷ ОВ С 151, 20.5.1997 г., стр. 1.

⁸ ОВ С 221, 19.7.1997 г., стр. 11.

⁹ Регламент (ЕО, Евратом) № 2988/95 на Съвета от 18 декември 1995 г. относно защитата на финансовите интереси на Европейските общности (ОВ L 312, 23.12.1995 г., стр. 1).

- (4) Защитата на финансовите интереси на Съюза налага съставянето на общо определение за понятието „измама“, което да попада в обхвата на настоящата директива и да обхваща измамното поведение по отношение на разходите, приходите и активите за сметка на общия бюджет на Европейския съюз („бюджет на Съюза“), включително финансови операции като дейности по получаване и отпускане на заеми. Понятието тежки престъпления срещу общата система на ДДС, установено с Директива 2006/112/ЕО на Съвета, се отнася до най-тежките форми на измами с ДДС, и по-специално верижните измами, измамите с липсващи търговци и измамите с ДДС, извършени в рамките на престъпна организация, които пораждат сериозна заплаха за общата система на ДДС и следователно — за бюджета на Съюза. Престъпленията срещу общата система на ДДС следва да се считат за тежки, когато са свързани с територията на две или повече държави— членки на Съюза, произтичат от схема за измама, при която тези престъпления се извършват по структуриран начин с цел да се извлече неправомерна полза от общата система на ДДС, и включват общи щети, причинени от престъпленията, в размер, който надвишава прага от 10 млн. евро. Понятието обща щета се отнася до оценката за щетата за финансовите интереси както на засегнатите държави членки, така и на Съюза, която произтича от цялата схема за измама. Това не включва лихвени[...] проценти или санкции. Настоящата директива има за цел да допринесе за усилията, насочени към борба с тези престъпни явления.
- (4а) Когато Комисията изпълнява бюджета чрез споделено или непряко управление, тя може да делегира задачи по изпълнението на бюджета на държавите членки или да ги възложи на агенции или органи, създадени по силата на Договорите, или на някои други образувания и лица. Във всеки от тези случаи финансовите интереси на Съюза следва да се ползват със същото равнище на защита както при пряко управление от страна на Комисията.
- (4б) За целите на настоящата директива разходи, свързани с възлагането на обществени поръчки, са всички разходи във връзка с обществените поръчки, определени в член 101, параграф 1 от Регламент № 966/2012¹⁰ относно финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза.

¹⁰ Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно финансовите правила, приложими за общия бюджет на

- (5) Законодателството на Съюза по отношение на изпирането на пари се прилага изцяло за придобитото чрез престъпления, упоменати в настоящата директива. Позоваването на въпросното законодателство следва да гарантира, че наказателният режим, който се въвежда с настоящата директива, се прилага спрямо всички тежки случаи на престъпления срещу финансовите интереси на Съюза.
- (6) Корупцията представлява особено сериозна заплаха за финансовите интереси на Съюза, която в много случаи може да бъде свързана и с измамно поведение. Тъй като всеки публичен служител има задължението да упражнява безпристрастна преценка или усмотрение, даването на подкуп с цел да се повлияе върху неговата преценка или усмотрение и вземането на такъв подкуп следва да попада в обхвата на определението за корупция независимо от правото или уредбата на страната или международната организация на конкретния служител.
- (7) Определени видове поведение на публичен служител, натоварен с управлението на фондове или активи, независимо дали в качеството на отговарящ или упражняващ надзорни функции, които имат за цел отклоняване на средства или активи в противоречие с тяхното предназначение, когато с това се нарушават финансовите интереси на Съюза, могат да се отразят неблагоприятно на тези интереси. Затова е необходимо да се въведе точно определение на престъпленията, обхващащи такова поведение.
- (8) Що се отнася до престъпленията пасивна корупция и присвояване на средства, е необходимо да се включи определение на понятието „публичен служител“, което да обхваща всички съответни служители, независимо дали заемат официална длъжност в Съюза, в държавите членки или в трети държави. В управлението на средствата на Съюза все повече участват частни лица. Ето защо с оглед на адекватната защита на средствата на Съюза от корупция и присвояване определението „публичен служител“ трябва да включва и лица, които не заемат официална длъжност, но въпреки това им е възложено и упражняват по подобен начин функция за предоставяне на обществени услуги във връзка със средствата на Съюза, като например изпълнители, които участват в управлението на такива средства.
- (9) По отношение на престъпленията, предвидени в настоящата директива, понятието „умисъл“ трябва да е налице при всички елементи от състава на тези престъпления. Дали дадено действие или бездействие е с умишлен характер може да се установи на базата на обективни фактически обстоятелства. Извършените от физически лица престъпления, които не изискват умисъл, не са обхванати от настоящата директива.

Съюза, и за отмяна на Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 на Съвета (ОВ L 298, 26.10.2012 г., стр. 1).

- (10) Настоящата директива не задължава държавите членки да предвиждат санкции, които включват лишаване от свобода за извършителите на престъпления, които не са тежки, в случаите, когато съгласно националното право се предполага, че има умисъл.
- (11) Някои престъпления срещу финансовите интереси на Съюза на практика често са свързани с престъпленията, попадащи в обхвата на член 83, параграф 1 от Договора и на законодателството на Съюза, което се основава на този член. Ето защо при формулирането на съответните разпоредби е необходимо да се гарантира съгласуваност между това законодателство и настоящата директива.
- (12) Доколкото финансовите интереси на Съюза могат да бъдат засегнати неблагоприятно или застрашени и от поведение, което може да се припише на юридически лица, последните трябва да носят отговорност за престъпленията, уредени в настоящата директива, извършени от тяхно име.
- (13) С цел финансовите интереси на Съюза да бъдат защитени по равностоен начин чрез мерки, които да окажат възпиращо действие в целия Съюз, държавите членки следва допълнително да предвидят определени видове и размери на наказанията за извършването на престъпленията, определени в настоящата директива. Размерът на наказанието не следва да бъде несъразмерно голям спрямо извършеното престъпление.
- (14) Тъй като настоящата директива предвижда минимални норми, държавите членки могат да приемат или да запазят съществуващите по-строги правила за престъпленията, засягащи финансовите интереси на Съюза.
- (15) Настоящата директива не засяга правилното и ефективно налагане на дисциплинарни мерки или наказания, различни от тези с наказателноправен характер. Санкциите от друго естество, които не могат да бъдат приравнени на наказателноправни мерки и които вече са наложени на същото лице за същото деяние, могат да бъдат взети предвид при определянето на наказание на лицето за престъпление по настоящата директива. За други санкции следва стриктно да се спазва принципът *ne bis in idem*. С настоящата директива не се инкриминира поведение, което не е същевременно предмет и на дисциплинарни наказания или на други мерки, свързани с нарушение на служебните задължения, в случаите, когато такива дисциплинарни наказания или други мерки могат да бъдат приложени спрямо въпросните лица.

- (16) Санкциите за физически лица следва в определени случаи да предвиждат максимално наказание лишаване от свобода за поне четири години. Тези санкции следва най-малко да се отнасят за случаи на причинени значителни щети или извлечени облаги, като следва да се приеме, че щетите или облагите са значителни, когато надхвърлят 100 000 EUR. Държавите членки, чиито правни системи не предвиждат в законодателството изричен праг за значителни щети или облаги като основа за максимално наказание, следва да гарантират, че размерът на щетите или облагите се взема надлежно предвид от съдилищата им при определянето на санкциите за измами или престъпления, свързани с измама. Директивата не възпрепятства държавите членки да предвиждат други елементи, които да показват тежкия характер на престъплението, например когато щетата или облагата са потенциални, но с много значителен характер. Въпреки това за престъпления срещу общата система на ДДС прагът, над който дадено престъпление следва да се счита за тежко в съответствие с директивата, е 10 млн. евро.

Въвеждането на минимални размери на максималните санкции за лишаване от свобода е необходимо, за да се гарантира, че финансовите интереси на Съюза получават равностойна защита в целия Съюз. Санкциите ще окажат силно възпиращо действие върху потенциалните извършители на престъпления, с отражение в целия Съюз.

- (17) Държавите членки следва да предприемат необходимите мерки, така че ако дадено престъпление е извършено в рамките на престъпна организация по смисъла на Рамково решение 2008/841/ПВР на Съвета¹¹, това да се счита за утежняващо вината обстоятелство в съответствие с приложимите правила, установени в рамките на техните правни системи. Те следва да гарантират, че при определяне на наказания на извършителите съдиите разполагат с информация относно това утежняващо вината обстоятелство, дори и да не са задължени да го приложат. Когато престъпленията по смисъла на Рамково решение 2008/841/ПВР на Съвета са инкриминирани в националното право като отделни престъпления и може да доведат до по-строги санкции, държавите членки не са задължени да предвиждат утежняващите вината обстоятелства.

¹¹ ОВ L 300, 11.11.2008 г., стр. 42.

- (18) Като се има предвид по-специално мобилността на извършителите на престъпления и на придобитото чрез незаконните дейности в ущърб на финансовите интереси на Съюза, както и сложността на свързаните с това трансгранични разследвания, всички държави членки следва да регламентират своята компетентност, за да могат да противодействат на тези дейности. Държавите членки съответно следва да гарантират, че тяхната компетентност обхваща случаите, когато престъплението е извършено посредством информационни и комуникационни технологии, достъпът до които е осъществен от тяхна територия.
- (18a) Като се имат предвид възможните различни юрисдикции за трансгранични престъпления, попадащи в обхвата на настоящата директива, държавите членки следва да гарантират, че принципът *ne bis in idem* се спазва изцяло при прилагането на актовете на националното право, с които се транспонира настоящата директива.
- (19) Държавите членки следва да определят правила относно давностните срокове, за да могат да противодействат на незаконните дейности в ущърб на финансовите интереси на Съюза. При престъпления, наказуеми с максимално наказание от поне четири години лишаване от свобода, давностният срок следва да бъде поне пет години от момента на извършване на престъплението. Това не засяга държавите членки, които не предвиждат давностни срокове за провеждането на разследване, наказателно преследване и изпълнение на присъдата.

- (21) Без да се засягат правилата относно трансграничното сътрудничество и взаимната правна помощ по наказателноправни въпроси, нито другите правила, заложи в законодателството на Съюза, и по-специално Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013¹² на Европейския парламент и на Съвета относно разследванията, провеждани от Европейската служба за борба с измамите (OLAF), е необходимо да се предвиди подходяща разпоредба за сътрудничеството между държавите членки и Комисията с цел гарантиране на ефективни действия срещу престъпленията, уредени в настоящата директива, които засягат финансовите интереси на Съюза, включително извършването на обмен на информация между държавите членки и Комисията, както и предоставянето на техническа и оперативна помощ от Комисията на компетентните национални органи, която може да им е необходима за улесняване съгласуването на провежданите от тях разследвания.

Помощта от страна на Комисията не следва да води до участие на Комисията в провежданите от националните органи процедури по разследване или наказателно преследване в рамките на отделни наказателни дела. Сметната палата и одиторите, които отговарят за одита на бюджетите на институциите, органите и агенциите, следва да сигнализират на OLAF и на другите компетентни органи за всеки факт, който би могъл да се квалифицира като престъпление съгласно настоящата директива, а държавите членки следва да гарантират, че националните одитни органи, както са определени в член 59 от Регламент № 966/2012¹³, постъпват по същия начин в съответствие с член 8 от Регламент № 883/2013.

- (22) Комисията следва да представи на Европейския парламент и на Съвета доклад относно предприетите от държавите членки мерки за спазване на настоящата директива. При необходимост докладът може да е придружен от предложения, които вземат предвид възможните развития, по-специално по отношение на финансирането на бюджета на Съюза.

¹² Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 септември 2013 г. относно разследванията, провеждани от Европейската служба за борба с измамите (OLAF), и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1073/1999 на Европейския парламент и на Съвета и Регламент (Евратом) № 1074/1999 на Съвета (ОВ L 248, 18.9.2013 г., стр. 1).

¹³ Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, и за отмяна на Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 на Съвета (ОВ L 298, 26.10.2012 г., стр. 1).

- (23) Конвенцията за защита на финансовите интереси на Европейските общности от 26 юли 1995 г.¹⁴ и протоколите към нея от 27 септември 1996 г.¹⁵, 29 ноември 1996 г.¹⁶ и 19 юни 1997 г.¹⁷ следва да бъдат заменени с настоящата директива по отношение на държавите членки, които са обвързани от нея.
- (23а) За прилагането на член 3, параграф 4, буква г) от Директива 2015/849, позоваването на тежка измама, засягаща финансовите интереси на Съюза, както е определено в член 1, параграф 1 и член 2, параграф 1 от Конвенцията за защита на финансовите интереси на Европейските общности, следва да се тълкува като измама, засягаща финансовите интереси на Съюза, както са определени в член 3 и член 7, параграф 3, или — за престъпления срещу общата система на ДДС — в член 2, параграф 2 от настоящата директива.
- (24) Правилното изпълнение на настоящата директива от държавите членки налага обработване на лични данни от компетентните национални органи и обмен на такива данни между държавите членки, от една страна, и между компетентните органи на Съюза, от друга страна. Обработването на лични данни на национално равнище между националните компетентни органи следва да бъде регламентирано от достиженията на правото. Обменът на лични данни между държавите членки следва да отговаря на изискванията на Рамково решение 2008/977/ПВР на Съвета¹⁸. Доколкото личните данни се обработват от институции, органи, агенции и служби на Съюза, това следва да става в съответствие с Регламент (ЕО) № 45/2001 на Европейския парламент и на Съвета¹⁹ и с приложимите правила относно поверителността на съдебните разследвания.

¹⁴ ОВ С 316, 27.11.1995 г., стр. 48.

¹⁵ ОВ С 313, 23.10.1996 г., стр. 1.

¹⁶ ОВ С 151, 20.5.1997 г., стр. 1.

¹⁷ ОВ С 221, 19.7.1997 г., стр. 11.

¹⁸ Рамково решение 2008/977/ПВР на Съвета от 27 ноември 2008 г. относно защитата на личните данни, обработвани в рамките на полицейското и съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси (ОВ L 350, 30.12.2008 г., стр. 60).

¹⁹ Регламент (ЕО) № 45/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2000 г. относно защитата на лицата по отношение на обработката на лични данни от институции и органи на Общността и за свободното движение на такива данни (ОВ L 8, 12.1.2001 г., стр. 1).

- (25) Възпиращото действие, което се цели с прилагането на наказателноправни санкции, изисква особена предпазливост по отношение на основните права. Настоящата директива зачита основните права и съблюдава принципите, признати в частност от Хартата на основните права на Европейския съюз, и по-специално правото на свобода и сигурност, защитата на личните данни, свободата при избора на професия и правото на труд, свободата на стопанската инициатива, правото на собственост, правото на ефективни правни средства за защита и на справедлив съдебен процес, презумпцията за невинност и правото на защита, принципите на законност и пропорционалност на престъпленията и санкциите, както и забрана на това някой да бъде съден или наказван два пъти по наказателноправен ред за едно и също престъпление (*ne bis in idem*). Настоящата директива има за цел да осигури пълното спазване на тези права и принципи и трябва да бъде прилагана в съответствие с тях.
- (25а) Държавите членки следва да предприемат необходимите мерки, за да гарантират бързото възстановяване на неправомерно изплатени средства и тяхното прехвърляне в бюджета на Съюза, без да се засягат съответните специфични за отделните сектори правила на Съюза за финансовите корекции и възстановяването на неправомерно изразходвани средства.
- (25б) Административните мерки и санкции играят важна роля за защита на финансовите интереси на Съюза. Настоящата директива не освобождава държавите членки от задължението да въведат и прилагат административните мерки и санкции на Съюза по смисъла на членове 4 и 5 от Регламент (ЕО, Евратом) № 2988/95.

- (25в) Настоящата директива следва да задължи държавите членки да предвидят в националното си законодателство наказателни санкции по отношение на измами и свързани с измама престъпления, които засягат финансовите интереси на Съюза, за които тя се прилага. Настоящата директива не следва да поражда задължения по отношение на прилагането на тези санкции или на друга съществуваща система на правоприлагане в отделни случаи. Държавите членки могат по принцип да продължат да прилагат успоредно административни мерки и санкции в областта, обхваната от директивата. Същевременно при прилагането на актовете на националното право, с които се транспонира настоящата директива, държавите членки следва да гарантират, че налагането на наказателноправни санкции за престъпления в съответствие с настоящата директива и на административни мерки и санкции не води до нарушаване на Хартата на основните права.
- (25г) Настоящата директива не следва да засяга компетентността на държавите членки да структурират и организират своите данъчни администрации по своя преценка, за да гарантират правилното определяне, оценка и събиране на данъка върху добавената стойност, както и ефективното прилагане на законодателството за ДДС.
- (26) Настоящата директива ще се прилага, без да се засягат разпоредбите относно отнемането на имунитета, съдържащи се в Договора, Протокола за привилегиите и имунитетите на Европейския съюз, статута на Съда на Европейския съюз и текстовете за тяхното прилагане или подобни разпоредби, включени в националното законодателство. При транспонирането на настоящата директива в националното право и при прилагането на актовете на националното право, с които се транспонира настоящата директива, тези привилегии и имунитети, включително зачитането на свободата на мандата на членовете на Комисията, се вземат изцяло предвид.
- (27) С настоящата директива не се засягат общите разпоредби и принципи на националното наказателно право относно налагането и изпълнението на присъди в съответствие с конкретните обстоятелства на всеки отделен случай.

- (28) Доколкото целта на настоящата директива не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите членки, а поради обхвата и последиците от действието може да бъде по-добре постигната на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящата директива не надхвърля необходимото за постигане на тази цел.
- (29) В съответствие с член 3 и член 4а, параграф 1 от Протокол № 21 относно позицията на Обединеното кралство и Ирландия по отношение на пространството на свобода, сигурност и правосъдие, приложен към Договора за Европейския съюз и към Договора за функционирането на Европейския съюз, Ирландия е нотифицирала желанието си да участва в приемането и прилагането на настоящата директива.
- (30) В съответствие с членове 1 и 2 от Протокол № 21 относно позицията на Обединеното кралство и Ирландия по отношение на пространството на свобода, сигурност и правосъдие, приложен към Договора за Европейския съюз и към Договора за функционирането на Европейския съюз, и без да се засяга член 4 от посочения протокол, Обединеното кралство не участва в приемането на настоящата директива и не е обвързано от нея, нито от нейното прилагане.
- (31) В съответствие с членове 1 и 2 от Протокол № 22 относно позицията на Дания, приложен към Договора за Европейския съюз и към Договора за функционирането на Европейския съюз, Дания не участва в приемането на настоящата директива и не е обвързана от нея, нито от нейното прилагане,

ПРИЕХА НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

Дял I: Предмет и определение

Член 1

Предмет

Настоящата директива установява минимални правила относно определянето на престъпления и санкции в областта на борбата с измамите и другите незаконни дейности, които засягат финансовите интереси на Съюза, с цел да се осигури ефективен принос за постигането на по-добра защита срещу престъпленията, засягащи тези финансови интереси, в съответствие с достиженията на правото на Съюза в тази област.

Член 2

Определение на понятието „финансови интереси на Съюза“ и обхват на директивата

1. За целите на настоящата директива „финансови интереси на Съюза“ означава всички приходи, разходи и активи, включени във, придобити чрез или дължими на:
 - а) бюджета на Съюза;
 - б) бюджетите на институциите, органите, службите и агенциите, създадени съгласно Договорите, или бюджетите, пряко или косвено управлявани и контролирани от тях.
2. По отношение на приходите, произтичащи от собствени ресурси от ДДС, настоящата директива се прилага само в случаи на тежки престъпления срещу общата система на ДДС. За целите на настоящата директива престъпленията а срещу общата система на ДДС се считат за тежки, когато умишлените действия или бездействия, определени в член 3, буква г), са свързани с територията на две или повече държави — членки на Европейския съюз, и включват общи щети в размер на най-малко 10 млн. евро.
3. Настоящата директива не засяга структурата и функционирането на данъчната администрация на държавите членки.

Дял II: Престъпления в областта на измамите, засягащи финансовите интереси на Съюза

Член 3

Измами, засягащи финансовите интереси на Съюза

Държавите членки вземат необходимите мерки, за да гарантират, че измама, засягаща финансовите интереси на Съюза, представлява престъпление, когато е извършена умишлено. За целите на настоящата директива *измама, засягаща финансовите интереси на Съюза*, включва:

- а) по отношение на разходите, несвързани с възлагането на обществени поръчки — всяко действие или бездействие, което се отнася до:
 - i) използването или представянето на фалшиви, неверни или непълни декларации или документи, в резултат на което се присвояват или неправомерно се задържат средства или активи от бюджета на Съюза или бюджетите, управлявани от Съюза или от негово име,
 - ii) неоповестяването на информация в нарушение на конкретно задължение, което води до същия резултат, или
 - iii) неправилното използване на такива средства за цели, различни от тези, за които те са били първоначално предоставени;
- б) по отношение на разходите, свързани с възлагането на обществени поръчки — всяко действие или бездействие, което се отнася до:
 - i) използването или представянето на фалшиви, неверни или непълни декларации или документи, в резултат на което се присвояват или неправомерно се задържат средства или активи от бюджета на Съюза или бюджетите, управлявани от Съюза или от негово име,
 - ii) неоповестяването на информация в нарушение на конкретно задължение, което води до същия резултат, или
 - iii) неправилното използване на такива средства за цели, различни от тези, за които те са били първоначално предоставени, което нарушава финансовите интереси на Съюза;

най-малко, когато е извършена, за да се получи незаконна облага за извършителя или друго лице, като по този начин се причиняват щети на финансовите интереси на Съюза;

- в) по отношение на приходите, различни от посочените в буква г) приходи, произтичащи от собствени ресурси от ДДС — всяко действие или бездействие, което се отнася до:
- i) използването или представянето на фалшиви, неверни или непълни декларации или документи, в резултат на което незаконно се намаляват ресурсите в бюджета на Съюза или бюджетите, управлявани от Съюза или от негово име,
 - ii) неоповестяването на информация в нарушение на конкретно задължение, което води до същия резултат,
 - iii) неправилното използване на законно предоставени ползи, което води до същия резултат.
- г) по отношение на приходите, произтичащи от собствени ресурси от ДДС — всяко действие или бездействие, извършено по трансгранични схеми за измами, което се отнася до:
- i) използването или представянето на фалшиви, неверни или непълни декларации или документи, свързани с ДДС, в резултат на което се намаляват ресурсите в бюджета на Съюза,
 - ii) неоповестяването на свързана с ДДС информация в нарушение на конкретно задължение, което води до същия резултат,
 - iii) представянето на точни декларации по ДДС за целите на измамно прикриване на неплащане или за целите на неправомерно пораждање на права на възстановяване на ДДС.

Член 4

Свързани с измама престъпления, засягащи финансовите интереси на Съюза

1. Държавите членки вземат необходимите мерки, за да гарантират, че изпирането на пари, както е определено в член 1, параграф 3 от Директива 2015/849 на Европейския парламент и на Съвета²⁰, което се отнася за имущество, придобито чрез престъпленията, попадащи в обхвата на настоящата директива, представлява престъпление.
2. Държавите членки вземат необходимите мерки, за да гарантират, че пасивната и активната корупция, когато са извършени умишлено, представляват престъпления.
 - а) За целите на настоящата директива пасивна корупция означава действията на публичен служител, който пряко или чрез посредник поиска или получи облаги, независимо от естеството им, за себе си или за трето лице, или приеме обещание за такава облага, за да извърши или да се въздържа от извършването на действия в съответствие със своите служебни задължения или при изпълнението на своите функции по начин, който вреди или има вероятност да навреди на финансовите интереси на Съюза;
 - б) За целите на настоящата директива активна корупция означава действията на всяко лице, което пряко или чрез посредник обещае, предложи или предостави облаги, независимо от естеството им, на публичен служител за него или за трето лице, с оглед извършване или въздържане от извършване на действия от служителя в съответствие със служебните му задължения или при изпълнението на неговите функции по начин, който вреди или има вероятност да навреди на финансовите интереси на Съюза.

²⁰ ОВ L 141, 5.6.2015 г., стр. 73.

3. Държавите членки вземат необходимите мерки, за да гарантират, че присвояването, когато е извършено умишлено, представлява престъпление.

За целите на настоящата директива присвояване означава действие на всеки публичен служител, на когото пряко или косвено е възложено управление на средства или активи, за договаряне или разплащане със средства, или усвояване или използване на активи, в противоречие на целта, за която те са предназначени и което вреди на финансовите интереси на Съюза.

4. За целите на настоящата директива „публичен служител“ означава:

- а) всеки служител на Съюза или на националната администрация, включително всеки служител на националната администрация на друга държава членка и всеки служител на националната администрация на трета държава;

- і) служител на „Съюза“ означава:

всяко лице, което е длъжностно лице или друг договорно нает служител по смисъла на Правилника за длъжностните лица на Европейския съюз и Условиата за работа на другите служители на Съюза,

всяко лице, което е командировано в Европейския съюз от държава членка или от публичен или частен орган и което изпълнява функции, съответстващи на функциите, изпълнявани от длъжностните лица или другите служители на Съюза.

Без да се засягат разпоредбите относно привилегиите и имунитетите, установени в Протоколи № 3 и № 7, приложени към ДЕС иДФЕС, членовете на институции, органи, служби и агенции, създадени в съответствие с Договорите, и персоналът на тези органи се приравняват на служители на Съюза, доколкото Правилникът за длъжностните лица на Европейския съюз или Условиата за работа на другите служители на Съюза не се прилагат за тях,

ii) понятието „служител на националната администрация“ се тълкува като позоваване на определението за „длъжностно лице“ или „публичен служител“ в националното право на държавата членка или на третата държава, в която въпросното лице изпълнява тази функция.

Въпреки това при производство, насочено срещу длъжностно лице на държава членка или служител на националната администрация на трета държава, което е образувано от друга държава членка, последната не е длъжна да прилага определението за „служител на националната администрация“, освен доколкото това определение е съвместимо с нейното национално право.

Понятието „служител на националната администрация“ включва всяко лице, заемащо длъжност в изпълнителната, административната или съдебната система на национално, регионално или местно равнище. Всяко лице, заемащо длъжност в законодателната система на национално, регионално или местно равнище, се приравнява на служител на националната администрация;

- б) всяко друго лице, на което са възложени и упражнява функции на публична служба, които включват управление или вземане на решения, засягащи финансовите интереси на Съюза в държавите членки или в трети държави.

**Дял III: Общи разпоредби, отнасящи се до престъпленията в областта[...] на
борбата с измамите, засягащи финансовите интереси на Съюза**

Член 5

Подбуждане, подпомагане, съучастие и опит за извършване на престъпление

1. Държавите членки вземат необходимите мерки, за да гарантират, че подбуждането, подпомагането или съучастие в извършването на някое от престъпленията, посочени в членове 3 и 4, се наказва като престъпление.
2. Държавите членки вземат необходимите мерки, за да гарантират, че опитът за извършване на някое от престъпленията, посочени в член 3 и член 4, параграф 3, се наказва като престъпление.

Член 6

Отговорност на юридическите лица

1. Държавите членки вземат необходимите мерки, за да гарантират, че юридическите лица могат да бъдат подведени под отговорност за престъпленията, посочени в членове 3, 4 и 5, извършени в тяхна полза от лице, което действа самостоятелно или като член на орган на юридическото лице и което заема ръководна длъжност в това юридическо лице, въз основа на:
 - а) правомощие да представлява юридическото лице;
 - б) правомощие да взема решения от името на юридическото лице; или
 - в) правомощие да упражнява контрол в рамките на юридическото лице.

2. Държавите членки вземат също така необходимите мерки, за да гарантират, че юридическите лица могат да бъдат подведени под отговорност, когато липсата на надзор или контрол от страна на лице, посочено в параграф 1, е направила възможно извършването от негово подчинено лице на някое от престъпленията, посочени в членове 3, 4 и 5, в полза на това юридическо лице.
3. Отговорността на юридическо лице по параграфи 1 и 2 не изключва образуването на наказателно производство срещу физическите лица, извършили престъпленията, посочени в членове 3 и 4, или които носят наказателна отговорност съгласно член 5.
4. За целите на настоящата директива „юридическо лице“ означава всяко образувание, което има правосубектност съгласно приложимото право, с изключение на държавите или публичните органи при упражняването на държавната власт, и с изключение на публичните международни организации.

Член 7

Санкции за физически лица

1. По отношение на физическите лица държавите членки гарантират, че престъпленията, предвидени в членове 3, 4 и 5, се наказват с ефективни и съразмерни наказателноправни санкции.
2. Държавите членки вземат необходимите мерки, за да гарантират, че престъпленията, посочени в членове 3 и 4, се наказват с максимално наказание, което предвижда лишаване от свобода.
3. Държавите членки вземат необходимите мерки, за да гарантират, че престъпленията, предвидени в членове 3 и 4, се наказват с максимално наказание от най-малко четири години лишаване от свобода, когато включват значителни щети или облаги. Щетите или облагите от престъпленията, посочени в член 3, букви а)–в) и член 4 се считат за значителни, когато надхвърлят 100 000 EUR. По презумпция щетите и облагите от престъпленията, посочени в член 3, буква г) и за които се прилага член 2, параграф 2, винаги се считат за значителни.

Държавите членки могат също да предвидят максимално наказание от най-малко четири години лишаване от свобода въз основа на други тежки обстоятелства, определени в националното право.

4. В случаите на престъпленията, посочени в член 3, букви а)—в) и член 4, свързани с щети на стойност под 10 000 EUR и с облаги на стойност под 10 000 EUR, държавите членки могат да предвидят вместо това налагането на други санкции, различни от наказателноправните.
5. Параграф 1 не засяга упражняването на дисциплинарни правомощия от страна на компетентните органи срещу публични служители.

Член 8

Утежняващи вината обстоятелства

Държавите членки вземат необходимите мерки, за да гарантират, че когато престъпление, посочено в членове 3, 4 или 5, е извършено в рамките на престъпна организация по смисъла на Рамково решение 2008/841 от 24 октомври 2008 г. относно борбата с организираната престъпност, този факт се счита за утежняващо вината обстоятелство.

Член 9

Видове минимални санкции за юридически лица

Държавите членки вземат необходимите мерки, за да гарантират, че юридическо лице, подведено под отговорност съгласно член 6, подлежи на ефективни, пропорционални и възпиращи санкции, които включват наказателноправни или друг вид глоби и може да включват други санкции като:

- а) лишаване от право да се ползва от държавно подпомагане или помощи;
- б) временно или постоянно изключване от тръжните процедури за възлагане на обществени поръчки;
- в) временно или постоянно лишаване от право да упражнява търговска дейност;

- г) поставяне под съдебен надзор;
- д) съдебна ликвидация;
- е) временно или постоянно затваряне на предприятия, използвани за извършването на престъплението.

Член 10

Обезпечаване и конфискация

Държавите членки вземат необходимите мерки за обезпечаването и конфискацията на извлечените облаги и средства от извършването на престъпленията, посочени в членове 3, 4 и 5. Държавите членки, които са обвързани от Директива 2014/42/ЕС на Европейския парламент и на Съвета²¹ за обезпечаване и конфискация на средства и облаги от престъпна дейност в Европейския съюз, правят това в съответствие с предвиденото в тази директива.

Член 11

Компетентност

1. Всяка държава членка[...] взема необходимите мерки за регламентиране на своята компетентност по отношение на престъпленията, посочени в членове 3, 4 и 5, когато:
 - а) престъплението е извършено изцяло или отчасти на нейна територия;
 - б) извършителят на престъплението е неин гражданин.
2. Всяка държава членка взема необходимите мерки за регламентиране на своята компетентност по отношение на престъпленията, посочени в членове 3, 4 и 5, когато към момента на извършване на престъплението спрямо извършителя се е прилагал Правилникът за длъжностните лица на Европейския съюз или Условията за работа на другите служители на Съюза. Всяка държава членка[...] може да се въздържа от прилагане или може да прилага само при специфични случаи или обстоятелства правилата за компетентност, установени в настоящия параграф, като уведомява Комисията за това.

²¹ Директива 2014/42/ЕС на Европейския парламент и на Съвета за обезпечаване и конфискация на средства и облаги от престъпна дейност в Европейския съюз (ОВ L 127, 29.4.2014 г., стр. 39).

3. Държавата членка уведомява Комисията, когато реши да разшири компетентността си по отношение на престъпленията, посочени в членове 3, 4 и 5, извършени извън нейната територия, когато:
- а) извършителят обичайно пребивава на нейна територия;
 - б) престъплението е извършено в полза на юридическо лице, установено на нейна територия; или
 - в) извършителят е служител на националната администрация, който е действал при изпълнение на служебните си задължения.
- [...]. В случая, посочен в параграф 1, буква б), държавите членки вземат необходимите мерки, за да гарантират, че тяхната компетентност не е подчинена на условието наказателното преследване да може да бъде образувано единствено вследствие на жалба от страна на пострадалия, подадена на мястото, където е извършено престъплението, или вследствие на съобщаване от страна на държавата, в която е извършено престъплението.

Член 12

Погасителна давност за престъпления, засягащи финансовите интереси на Съюза

1. Държавите членки вземат необходимите мерки, за да предвидят давностен срок, който позволява извършването на разследване, наказателно преследване, съдебно производство и постановяване на присъда за престъпленията, посочени в членове 3, 4 и 5, достатъчно време след извършването на престъпленията, за да се противодейства ефективно на тези престъпления.
2. При престъпленията, посочени в членове 3, 4 и 5, наказуеми с максимална санкция от поне четири години лишаване от свобода, държавите членки вземат необходимите мерки, за да позволят извършването на разследване, наказателно преследване, съдебно производство и постановяване на присъда за престъпление в продължение на поне пет години от момента на извършване на престъплението.
3. Чрез дерогация от параграф 2 държавите членки могат да предвидят давностен срок, който е по-кратък от пет години, но не по-кратък от три години, при условие че гарантират, че този срок може да бъде прекъснат или спрял при наличие на определени действия.

4. Държавите членки вземат необходимите мерки, за да гарантират налагането на:
- а) наказание от повече от една година лишаване от свобода, или като алтернатива,
 - б) наказание лишаване от свобода в случай на престъпление, наказуемо с максимално наказание от поне четири години лишаване от свобода,
- наложено след окончателна осъдителна присъда за престъпление, посочено в членове 3, 4 и 5, в продължение на най-малко пет години от датата на постановяване на окончателната присъда. Този период може да включва удължаване на давностния срок, произтичащо от прекъсване или спиране на срока.

Член 13

Възстановяване

Настоящата директива не засяга възстановяването:

- i) на равнище ЕС на недължимо платени суми в контекста на извършването на престъпленията, посочени в член 3, параграф 1, букви а), б) и в) и членове 4 и 5,
- ii) на национално равнище на неплатени суми по ДДС в контекста на извършването на престъпленията, посочени в член 3, параграф 1, буква г) и членове 4 и 5.

Член 14

Взаимодействие с други приложими правни актове на Съюза

Прилагането на административните мерки, наказания и глоби, предвидени в правото на Съюза, по-специално тези по смисъла на членове 4 и 5 от Регламент № 2988/95, или в националното законодателство, прието в съответствие с конкретно задължение, предвидено от правото на Съюза, не засяга разпоредбите на настоящата директива. Държавите членки гарантират, че наказателните производства, образувани въз основа на национални разпоредби за прилагане на настоящата директива, не засягат неправомерно правилното и ефективно прилагане на административните мерки, наказания и глоби, които не могат да се приравнят на наказателни производства, установени в правото на Съюза или в националните разпоредби за прилагане.

Дял IV: Заключителни разпоредби

Член 15

Сътрудничество между държавите членки и Европейската комисия (Европейска служба за борба с измамите)

1. Без да се засягат правилата относно трансграничното сътрудничество и взаимната правна помощ по наказателноправни въпроси, държавите членки, Евроюст, Европейската прокуратура и Комисията си сътрудничат, в рамките на съответните си области на компетентност, в борбата срещу престъпленията, посочени в членове 3, 4 и 5. За тази цел Комисията и по целесъобразност Евроюст предоставят необходимата техническа и оперативна помощ на компетентните национални органи, за да се улесни координирането на техните разследвания.
2. Компетентните органи в държавите членки могат, в рамките на своята компетентност, да обменят информация с Комисията с цел улесняване на установяването на фактите и гарантиране на ефективността на действията срещу престъпленията, посочени в членове 3, 4 и 5. Комисията и компетентните национални органи вземат предвид във всеки конкретен случай изискванията за поверителност и правилата за защита на данните. Без да се засяга националното законодателство относно достъпа до информация, за тази цел държавата членка може при предаването на информация на Комисията да постави специални условия относно използването на информацията, независимо дали от Комисията или от друга държава членка, на която може да бъде предадена тази информация.
- 2а. Сметната палата и одитните институции, които извършват одит на бюджетите на институциите, органите и агенциите, създадени по силата на Договорите, или на бюджетите, които институциите управляват и одитират, разкриват на Европейската служба за борба с измамите и на други компетентни органи всеки факт, за който са узнали по време на своята мисия и който може да бъде квалифициран като престъпление съгласно членове 3, 4 и 5. Държавите членки гарантират, че националните органи за одит постъпват по същия начин.

Член 16

Замяна на Конвенцията за защита на финансовите интереси на Европейските общности

Конвенцията за защита на финансовите интереси на Европейските общности от 26 юли 1995 г., включително протоколите към нея от 27 септември 1996 г., 29 ноември 1996 г. и 19 юни 1997 г. („Конвенцията“), се заменя за държавите членки, обвързани от настоящата директива, считано от [деня, от който започва прилагането в съответствие с член 17, параграф 1, втора алинея]. За държавите членки, обвързани от настоящата директива, позоваванията на Конвенцията се считат за позовавания на настоящата директива.

Член 17

Транспониране

1. Държавите членки приемат и публикуват най-късно до [две години от приемането] законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с настоящата директива. Те незабавно съобщават на Комисията текста на тези мерки.

Те прилагат тези мерки от ...

Когато държавите членки приемат тези мерки, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване.

Условията и редът на позоваване и формулировката на уточнението се определят от държавите членки.

2. Държавите членки съобщават на Комисията текста на основните разпоредби от националното законодателство, които те приемат в областта, уредена с настоящата директива.

Член 18
Докладване и оценка

1. До [24 месеца след крайния срок за прилагане на настоящата директива] Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета доклад с оценка на степента, в която държавите членки са предприели необходимите мерки за спазване на настоящата директива.
2. Без да се засягат задълженията за докладване, установени в други законодателни актове на Съюза, всяка година държавите членки изпращат на Комисията следните статистически данни относно престъпленията, посочени в членове 3—5, ако те са налични на централно равнище в съответната държава членка:
 - а) броя на образуваните наказателни производства, броя на прекратените производства, броя на производствата, приключени с оправдателна присъда, броя на производствата, приключени с осъдителна присъда, и броя на висящите производства;
 - б) възстановените суми по реда на наказателното производство и размера на прогнозираните щети.
3. До [60 месеца след крайния срок за прилагане на настоящата директива] Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета доклад с оценка на въздействието на националното право, с което се транспонира настоящата директива, върху предотвратяването на измамите, засягащи финансовите интереси на Съюза. Комисията взема под внимание докладите, изготвени съгласно параграфи 1 и 2 от настоящия член.

Също така до 36 месеца след крайния срок за изпълнение на настоящата директива въз основа на събраните от държавите членки данни Комисията прави оценка с оглед на общата цел да се засили защитата на финансовите интереси на Съюза дали

- е подходящ прагът, посочен в член 2, параграф 2,
 - разпоредбите относно погасителната давност в член 12 са достатъчно ефективни,
 - настоящата директива е ефективна спрямо измамите при обществени поръчки
- и докладва на Европейския парламент и на Съвета.

Докладите, посочени в настоящия параграф, при необходимост се придружават от законодателно предложение, което може да включва специална разпоредба относно измамите при обществени поръчки.

Член 19

Влизане в сила

Настоящата директива влиза в сила на двадесетия ден след деня на публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 20

Адресати

Адресати на настоящата директива са държавите членки в съответствие с Договорите.

Съставено в Брюксел на [...] година.

За Европейския парламент
Председател

За Съвета
Председател